

دیپلماسی مرزی و چشم‌انداز توسعه استان اردبیل

استان اردبیل با تولید سالانه چهار میلیون تن محصولات کشاورزی، ظرفیت‌های گردشگری و انواع تولیدات صنعتی می‌تواند در مسیر ارتقای شاخص‌های اقتصادی گام بردارد و یکی از مولفه‌های تحقق این امر توجه به فرصت مرز و تحرک بخشی به دیپلماسی مرزی است.

به گزارش ایرنا، استان اردبیل با ۳۸۵ کیلومتر مرز مشترک با جمهوری آذربایجان ظرفیت‌های بی‌بدیلی برای بهره‌مندی از فرصت مرز در راستای توسعه همه‌جانبه دارد که در صورت به فعلیت درآمدن این ظرفیت‌ها می‌توان چشم‌انداز روشنی برای اقتصاد و معیشت استان ترسیم کرد.

توسعه مناسبات و همکاری با کشورهای همسایه همواره از اولویت‌های دستگاه دیپلماسی بوده است و این مهم بعضاً در قالب مفاهیمی همچون سیاست همسایگی تبیین و ترویج شده است، با این حال به نظر می‌رسد تحقق عینی این سیاست‌ها مستلزم اقدامات بیشتر متولیان امر چه در سطح ملی و چه در سطح محلی است. یکی از برنامه‌های دولت چهاردهم در استان اردبیل تحرک بخشی به دیپلماسی مرزی با هدف بهره‌مندی از ظرفیت ۳۸۵ کیلومتری مرز با جمهوری آذربایجان است. در این راستا نشست‌ها و جلسات متعددی هم در سطح محلی و هم در سطح ملی با کشور همسایه برگزار شده است.

امنیت و توسعه اقتصادی؛ مولفه‌های لازم و ملزوم

امنیت از اصلی‌ترین مولفه‌های توسعه و شکوفایی اقتصادی هر کشوری است. از سوی دیگر شکوفایی اقتصادی خود به ارتقای امنیت منجر می‌شود. از همین روست که در دوره معاصر همکاری‌های اقتصادی ابعاد گسترده‌ای یافته و کشورها تلاش می‌کنند با توسعه مناسبات اقتصادی هم از عواید اقتصادی آن بهره‌مند شوند و هم امنیت خود را ارتقا بدهند.

در این راستا یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که سرمایه‌گذاران در برنامه‌های خود مدنظر قرار می‌دهند، وجود امنیت است و استان مرزی اردبیل به اذعان متولیان امر از امن‌ترین مرزهای کشور بوده است. ارتباطات عمیق فرهنگی بین دو سوی مرز باعث شده مرزهای ایران و جمهوری آذربایجان مرز صلح و دوستی باشد.

علاوه بر علائق و ارتباطات عمیق فرهنگی بین مردم دو سوی مرز، استان اردبیل ظرفیت‌های اقتصادی بسیار بالایی دارد که دیپلماسی مرزی می‌تواند بخش زیادی از این ظرفیت‌های بالقوه را به فعلیت برساند.

تولیدات کشاورزی استان اردبیل و بازار ۴۰۰ میلیونی در شمال ایران

اقتصاد استان اردبیل کشاورزی محور است این استان سالانه چهار میلیون تن محصول کشاورزی تولید می‌کند و با تکمیل پروژه‌های در دست اجرای دیگر مانند شبکه پایاب سد خدا آفرین و شهرک گلخانه‌ای یک هزار و ۶۰۰ هکتاری در پارس‌آباد این ظرفیت به میزان قابل توجهی افزایش خواهد یافت.

علاوه بر این ایجاد منطقه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل که نقطه آغازین فعالیت آن شهرستان مرزی بيله‌سوار است، می‌تواند فرصت‌های ارزشمندی پیش روی سرمایه‌گذاران و تولید کنندگان قرار دهد.

در بخش صنعت هم استان اردبیل در سال‌های اخیر شاهد اتفاقات خوبی بوده است. در حال حاضر ۲۵ تا ۳۰ درصد انواع لاستیک سبک و سنگین و حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد آب معدنی مورد نیاز کشور در این استان تولید می‌شود.

طی سال‌های اخیر خوشه‌های صنعتی و تولیدی در حوزه‌های مختلف از جمله صنایع چوب ایجاد شده است، اکتشافات جدید به ویژه کشف معادن مس در مشگین‌شهر چشم‌انداز بسیار خوبی برای سرمایه‌گذاران حوزه صنعت و معدن ایجاد کرده است.

وجود ظرفیت‌های متنوع در بخش‌های مختلف از شروط لازم توسعه هر منطقه و استانی است با این حال شروط کافی نیست؛ توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و ارتباطات، تامین منابع مالی مورد نیاز سرمایه‌گذاران، به روز رسانی آموزش‌های نیروی کار موجود در استان و از همه مهم‌تر و به ویژه در مورد خاص استان‌های مرزی مانند اردبیل توسعه مناسبات با کشورهای همسایه می‌تواند زمینه‌ساز ثروت‌آفرینی از این ظرفیت‌ها باشد.

در همین زمینه استاندار اردبیل چندی پیش در دیدار با اسکندر مومنی وزیر کشور خواستار تفویض اختیارات در بخش‌های مختلف از جمله دیپلماسی مرزی برای افزایش صادرات غیرنفتی و برگزاری بازارچه‌های مشترک شد.

مسعود امامی یگانه روز گذشته در اظهاراتی با اشاره به اقدامات دولت برای ایجاد زیرساختها در مناطق مرزی استان اردبیل اظهار کرد: در حال حاضر زیرساختهای مناسبی مانند گمرک بیله‌سوار در استان وجود دارد که می‌توان از این زیرساختها برای توسعه همکاری با کشور همسایه استفاده کرد.

وی با اشاره به انتخاب و معرفی مدیرعامل و اعضای هیات مدیره منطقه آزاد تجاری و صنعتی اردبیل در بیله‌سوار در ماه‌های اخیر گفت: مراودات مرزی از اولویتهای ما در استان هست و امیدواریم با راه‌اندازی کامل منطقه آزاد بتوانیم از ظرفیتهای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی استفاده کنیم.

استاندار اردبیل با تاکید بر لزوم برنامه‌ریزی برای استفاده بهینه از ظرفیتهای و فرصتهای موجود در استان اظهار کرد: سالانه چهار میلیون تن انواع محصولات کشاورزی در استان تولید می‌شود.

امامی یگانه خاطرنشان کرد: پرهیز از خام‌فروشی، توسعه صنایع تبدیلی و ارتقای استانداردهای صنایع و برندینگ محصولات تولیدی استان از اولویتهای دولت در بخش کشاورزی استان است و تلاش می‌کنیم از فرصت همسایگی با منطقه قفقاز و اوراسیا با جمعیت ۴۰۰ میلیونی به نحو شایسته استفاده کنیم.

وی اضافه کرد: در این راستا تفاهم‌نامه‌ای با وزارت امور خارجه منعقد شد که در چهارچوب آن مقرر شد از طریق وزارت امور خارجه و سفرای دو کشور زمینه‌های سرمایه‌گذاری به ویژه در منطقه ویژه اقتصادی نمین و منطقه آزاد اردبیل را توسعه دهیم.

استاندار اردبیل با بیان اینکه ۲۵ تا ۳۰ درصد انواع لاستیک سبک و سنگین و ۲۰ تا ۲۵ درصد آب معدنی کشور در استان اردبیل تولید می‌شود، افزود: میزان صادرات از استان اردبیل در حال حاضر ۱۵۰ میلیون دلار است که با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و اولویت بخشی به دیپلماسی مرزی و اقتصادی افق صادرات یک میلیون دلاری برای استان ترسیم شده است.

امامی یگانه با اشاره به نقش زیرساختها در توسعه مناسبات اقتصادی تصریح کرد: توسعه زیرساختها یک ضرورت انکارناپذیر برای سرمایه‌گذاری است و در این راستا راه‌آهن اردبیل - میانه که مراحل

پایانی را طی می‌کند از اولویت‌ها برای استان است و تلاش می‌کنیم در آینده نزدیک به بهره‌برداری برسد. علاوه بر این شروع عملیات اجرایی راه‌آهن اردبیل - پارس‌آباد با هدف اتصال کریدور شمال - جنوب از اولویت‌های ما در استان اردبیل است.

ضرورت نگاه همه‌جانبه به توسعه

توسعه و پیشرفت پدیده‌ای چند بعدی است از همین رو نظام برنامه‌ریزی در سطح استان باید به طور همزمان و با در نظر گرفتن ابعاد مختلف چشم‌انداز توسعه استان را ترسیم و برای تحقق آن تلاش کند.

داشتن نظام مسائل استان، توسعه زیرساخت‌ها، جذب سرمایه، ارتقای فرهنگ تلاش جمعی و هم‌افزایی نهادها و نخبگان برای توسعه استان و تلاش برای توسعه مناسبات با کشورهای همسایه مولفه‌هایی هستند که باید به طور توأمان در دستور کار نظام برنامه‌ریزی و مدیریتی استان باشد و در این صورت است که می‌توان چشم‌انداز امیدوار کننده‌ای برای توسعه و پیشرفت استان اردبیل متصور شد.